

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

УДК 332.1
JEL Classification: E62; R51

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

©2023 ЄВТУШЕНКО Ю. В.

УДК 332.1
JEL Classification: E62; R51

Євтушенко Ю. В.

Сучасні підходи до управління фінансовими ресурсами житлового будівництва в Україні

Метою цієї статті є дослідження ролі процесу управління фінансовими ресурсами у забезпеченні результативності функціонування суб'єктів господарювання житлового будівництва. Обґрунтовано провідну роль житлового будівництва у забезпеченні первинних потреб суспільства, формуванні ключових передумов розвитку національної економіки. Здійснено узагальнення наявних підходів до управління фінансовими ресурсами в сучасних умовах, що дозволило наголосити на необхідності застосування системно-синергетичного підходу в процесі управління фінансовими ресурсами суб'єктами господарювання житлового будівництва. На основі узагальнення наявних підходів до трактування сутності категорії «фінансові ресурси» запропоновано авторське трактування категорії «фінансові ресурси житлового будівництва», що дозволило виділити їх провідну роль у формуванні фінансового потенціалу, стимулюванні механізму протидії можливим ризикам і загрозам у сфері житлового будівництва. Запропоновано авторський підхід до побудови алгоритму управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання житлового будівництва, що, на відміну від наявних, дозволяє врахувати їх тип політики фінансового забезпечення. Обґрунтовано необхідність виділення трьох типів політики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання житлового будівництва, а саме: помірної, наступальної та стримувальної. Це дозволить забезпечити максимальний ефект розвитку житлового будівництва в довгостроковій перспективі за рахунок поєднання всіх наявних ресурсних складових. Акцентовано увагу на можливості за рахунок достатності всіх видів ресурсів сприяти швидкому відновленню житлової інфраструктури з урахуванням новітніх інноваційних підходів до будівництва та енергозбереження. Запропоновано систему принципів які мають бути покладені в основу управління фінансовими ресурсами суб'єкта житлового будівництва: достатності, мінімізації вартості; ефективності, фінансового моніторингу та реагування, варіативності.

Ключові слова: фінансові ресурси, фінансовий механізм, фінансове забезпечення, житловий фонд, житлове будівництво, фінансові відносини, фінанси територіальних громад, державно-приватне партнерство, державні фінанси.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-198-203>

Рис.: 1. **Бібл.:** 15.

Євтушенко Юрій Вікторович – кандидат економічних наук, докторант кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Національний університет «Чернігівська політехніка» (вул. Шевченка, 95, Чернігів, 14035, Україна)

E-mail: uevtushenko87@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1029-0625>

Researcher ID: HKF-2294-2023

UDC 332.1
JEL Classification: E62; R51

Yevtushenko Y. V. The Current Approaches to the Management of Financial Resources of Housing Construction in Ukraine

The purpose of this article is to study the role of the financial resources management process in ensuring the efficiency of functioning of economic entities of housing construction. The author substantiates the leading role of housing construction in meeting the primary needs of society and forming the key prerequisites for the development of the national economy. The existing approaches to the management of financial resources in modern conditions are generalized, which allowed to emphasize the need to apply a system-synergistic approach in the process of managing financial resources by economic entities in housing construction. Based on a generalization of existing approaches to the interpretation of the essence of the category of «financial resources», the author's own interpretation of the category of «financial resources of housing construction» is proposed, allowing to highlight their leading role in the formation of financial potential, stimulation of the mechanism for counteracting possible risks and threats in the sphere of housing construction. The author proposes an original approach to building an algorithm for managing the financial resources of economic entities in the housing construction business, which, unlike the existing ones, allows taking into account their type of financial support policy. The necessity of allocating three types of policy of financial support of economic entities in housing construction is substantiated, namely: moderate, offensive, and deterrent. This will ensure the maximum effect of housing development in the long term by combining all available resource components. The author emphasizes the possibility, due to the sufficiency of all types of resources, to facilitate the rapid restoration of housing infrastructure, taking into account the latest innovative approaches to construction and energy saving. The system of the following principles that should become the basis for managing the financial resources of a housing construction entity is proposed: sufficiency, cost minimization, efficiency, financial monitoring and response, variability.

Keywords: financial resources, financial mechanism, financial support, housing stock, housing construction, financial relations, finances of territorial communities, public-private partnership, public finance.

Fig.: 1. **Bibl.:** 15.

Yevtushenko Yu. V. – Candidate of Sciences (Economics), Candidate on Doctor Degree of the Department of Finance, Banking and Insurance, National University "Chernihiv Polytechnic" (95 Shevchenka Str., Chernihiv, 14035, Ukraine)

E-mail: uevtushenko87@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1029-0625>

Researcher ID: HKF-2294-2023

Вступ. Одним із ключових завдань у процесі функціонування будь-якого суб'єкта господарювання є формування достатнього обсягу фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення відповідних виробничих процесів. Спроможність залучити належний обсяг фінансових ресурсів за доступною вартістю, вирішити питання щодо оптимального поєднання власного та позикового капіталу значною мірою визначає майбутню результативність функціонування переважної більшості суб'єктів господарювання. Достатність фінансових ресурсів визначає не лише фінансовий, але і виробничий потенціал підприємства, його спроможність не лише забезпечувати поточну діяльність, але також стимулювати власний інноваційний розвиток.

Саме тому сьогодні питанням пошуку доступних фінансових ресурсів приділяється значна увага урядами більшості розвинутих країн. Стимулювання інвестиційної та кредитної діяльності в межах національної економіки є одним з найбільш важливих та складних завдань, оскільки вимагає застосування зваженого підходу до використання сукупності методів і інструментів державного регулювання.

Сьогодні цілком зрозумілим є те що без нормально функціонуючої фінансової системи сформувати умови для формування необхідних фінансових ресурсів для розвитку суб'єктів господарювання неможливо. Це актуалізує питання пошуку нових шляхів підвищення доступності таких ресурсів з одночасним забезпеченням стабільного функціонування фінансових установ.

Водночас новітні глобальні виклики, спричинені воєнною агресією російської федерації, визначили необхідність зміни підходів до формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання сфери житлового будівництва, в частині збільшення потреби у бюджетному фінансуванні, пошуку можливих компенсаторів системи новітніх ризиків у житловому будівництві, наявності значної потреби в міжнародній фінансовій підтримці необхідної для інфраструктурного відновлення житлового фонду. Сукупність цих та інших питань формують передумови формування новітніх підходів до управління фінансовими ресурсами житлового будівництва в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення теоретичних та практичних проблем забезпечення ефективності формування та використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання присвячено праці значної когорти вчених та практиків, серед яких слід виділити таких науковців, як: В. Андрущенко, О. Абакуменко, В. Базилевич, М. Білик, О. Василик, В. Геєць, М. Дубина, І. Зятецьковський, Л. Коваленко, С. Онишко, В. Опарін, С. Мочер-

ний, К. Швабій, Ю. Петленко, А. Поддєрьогін, В. Родіонова, А. Роговий, О. Рожко, Н. Ткаченко, В. Федосов, К. Шапошников, К. Швабій та ін.

Водночас дослідженню особливостей управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання, задіяних у сфері житлового будівництва, поглибленню методологічних засад їх використання з урахуванням новітніх викликів навколишнього середовища присвячені праці таких учених: А. Асаула, О. Гудзь, М. Дем'яненко, В. Ємельянова, В. Жук, М. Забаштанського, І. Запатріної, Ю. Коваленко, І. Косач, Т. Майорової, В. Ніколаєва, О. Підлісної, П. Саблука, П. Стецюк, Н. Хрущ та ін.

Водночас, попри існування значного обсягу напрацювань як теоретичного, так і практичного спрямування, наукова проблема та методологічні аспекти управління фінансовими ресурсами потребують подальшого дослідження, аналізу та обґрунтування. У цьому контексті на особливу увагу заслуговують процеси формування, використання та розподілу фінансових ресурсів суб'єктів господарювання житлового будівництва як однієї з ключових сфер розвитку національної економіки, результативність функціонування якої значною мірою визначає рівень життєзабезпечення населення країни.

Метою цього дослідження є поглиблення концептуальних та методологічних підходів до підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання житлового будівництва, обґрунтування можливих джерел їх формування з урахуванням новітніх викликів глобального середовища.

Результати. Питання підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами завжди перебувало в центрі уваги суспільства, що насамперед обумовлено їх визначальним впливом на спроможність задоволення наявних потреб та формування необхідних умов для здійснення певних видів діяльності. Стрімкий історичний розвиток суспільства не здійснив суттєвих трансформацій в частині завдань управління фінансовими ресурсами. При цьому можемо стверджувати про певну схожість мети управління фінансовими ресурсами на різних рівнях управління, як серед суб'єктів господарювання, так і на рівні окремих галузей національної економіки [8; 9; 14]. Так, нині ключовим завданням під час управління фінансовими ресурсами залишається максимізація ефективності їх використання, забезпечення їх належного обсягу відповідної вартості та структури, достатньої для виконання поставлених завдань оперативного та стратегічного рівнів. Виходячи з цих позицій, більш складним процесом управління фінансовими ресурсами є серед суб'єктів господарюван-

ня та галузей економіки, функціонування яких передбачає значну фондоемність, а отже, і значно більшу потребу у їх необхідних обсягах. Яскравим представником галузі економіки зі значною фондоемністю є саме будівельна галузь, яка, на відміну від інших галузей, потребує значних обсягів фінансових ресурсів, як в частині основного, так і оборотного капіталу, а також характеризується значною тривалістю операційного циклу. Сукупність перерахованих вище причин обґрунтували актуальність і сформуваали практичну необхідність системного дослідження особливостей управління їх фінансовими ресурсами. Водночас новітні глобальні виклики, спричинені повномасштабною військовою агресією проти нашої країни, наявність значних обсягів інфраструктурних руйнувань, сформуваали необхідність трансформації підходів до управління фінансовими ресурсами житлового будівництва.

Власне, категорія «фінансові ресурси» завжди перебувала в центрі уваги науковців і практиків, що обумовлено її фундаментальним і методологічним значенням для функціонування суб'єктів господарювання [3; 6; 11]. Вивчення зазначеної категорії однаково є важливим як для пізнання фінансового стану підприємств реального сектора економіки, так і для аналізу особливостей функціонування фінансових установ в межах фінансової системи країни. При цьому різниця між фінансовою діяльністю зазначених суб'єктів господарювання є принциповою. Однак питання управління фінансовими ресурсами є однаково важливими.

У межах фінансової науки сьогодні дослідження теоретичних та прикладних положень управління фінансовими ресурсами залишається актуальними, враховуючи змінність навколишнього щодо функціонування суб'єктів господарювання середовища. При цьому в науковій літературі вже сформульовано значну кількість наукових підходів до розгляду сутності категорії «фінансові ресурси». Проте єдиного узгодженого підходу до розгляду цієї дефініції поки що нема. Це може пояснити складність формування таких ресурсів в межах функціонування різних за своєю діяльністю суб'єктів господарювання, особливостями розвитку національної економіки, в межах якої такі суб'єкти розвиваються.

Зазначимо також, що питання управління фінансовими ресурсами є актуальними як в межах ринкової економіки, так і для інших економічних систем, оскільки фінансові відносини в сучасному суспільстві є об'єктивними і необхідними для забезпечення його існування та розвитку. В колишньому Радянському Союзі зазначеним питанням також приділялася велика увага, враховуючи постійну необхідність підвищення ефективності функціонування народного господарства та окремих його галузей.

Розглянемо більш детально сформульовані в науковій літературі наукові підходи до розгляду сутності категорії «фінансові ресурси».

Так, на думку О. Д. Василика фінансові ресурси – це грошові фонди, що створюються в процесі розподілу, перерозподілу й використання валового внутрішнього продукту, який створюється упродовж певного часу в державі [1].

І. В. Зятьковський пропонує під фінансовими ресурсами підприємств розуміти сукупність грошових фондів

цільового призначення, сформованих у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, створеного на підприємстві, якими воно розпоряджається на правах власності або повного господарського відання і використовує на статутні потреби [6].

В. М. Родіонова, досліджуючи категорію «фінансові ресурси підприємства», зазначає, що це «грошові доходи і надходження, які перебувають у розпорядженні суб'єкта господарювання і призначені для виконання фінансових зобов'язань, здійснення затрат із розширеного відтворення і економічного стимулювання працівників» [11].

Досить цікавим є підхід С. І. Юрія та В. М. Федосова, які пропонують під фінансовими ресурсами розуміти грошові кошти (власні і залучені), що перебувають у його розпорядженні, та призначені для виконання фінансових зобов'язань і здійснення різного роду витрат (виробничих і споживчих) [15].

Таким чином, у науковій літературі на сьогодні існують різні підходи до розуміння сутності фінансових ресурсів суб'єктів господарювання, але більша частина з них стосується саме конкретизації змісту таких ресурсів для суб'єктів реального сектора національного господарства. При цьому науковці одностайні в тому, що фінансові ресурси – це сукупність грошових коштів, якими мають здатність розпоряджатися економічні суб'єкти.

Однак зауважимо, що механізми формування фінансових ресурсів у межах функціонування суб'єктів господарювання є різними. До таких суб'єктів прийнято відносити, насамперед, домогосподарства, підприємства різних галузей національного господарства, фінансові установи, органи державної і місцевої влади та інші установи (неприбуткові установи, благодійні організації). Відповідно, для кожної з окреслених груп економічних суб'єктів механізми формування та використання фінансових ресурсів є різними і нетиповими. Це обумовлюється особливістю ролі кожного із суб'єктів господарювання у функціонуванні та розвитку національної економіки.

При цьому в межах національного господарства для кожної з його галузей притаманні також свої специфічні риси формування фінансових ресурсів. Для виробничих підприємств сформувалася своя унікальна система обігу грошових коштів, яка безпосередньо визначається їх особливостями функціонування. Для підприємств сфери послуг існують власні особливості функціонування механізму обігу фінансових ресурсів. Відповідно, свої унікальні риси притаманні і для фінансової діяльності будівельних підприємств.

Сьогодні в науковій літературі науковці недостатньо уваги приділяють питанням дослідження теоретичних і прикладних положень функціонування фінансового механізму на підприємствах житлового будівництва. Однак цілком зрозуміло, що після війни в Україні розпочнеться масштабний процес відбудови зруйнованої житлової інфраструктури та житла громадян. Це вимагатиме залучення значних обсягів фінансових ресурсів з різних джерел, які не завжди будуть типовими для цієї сфери (міжнародна допомога, благодійні внески тощо). Своєю чергою, це обумовлює доцільність підвищення контролю за витратами цих коштів, їх раціональним використанням з метою задоволення попиту громадян на житло. Таким чином, існує

потреба у науковому обґрунтуванні теоретичних положень процесів формування та використання фінансових ресурсів у сфері житлового будівництва.

Водночас у процесі дослідження особливостей організації фінансових відносин житлового будівництва більшість науковців уникають деталізації категорії «фінансові ресурси житлового будівництва», зупиняючись переважно на окремих складових категоріях, таких як вартість, структура та джерела формування [2; 10; 13].

Враховуючи фундаментальні напрацювання науковців та практиків у частині дослідження категорії «фінансові ресурси» суб'єктів господарювання та галузей економіки, вважаємо за доцільне запропонувати науковій спільноті власне трактування категорії «фінансові ресурси житлового будівництва» як сукупність наявних у розпорядженні сфери житлового будівництва власних і позикових коштів, достатніх для формування її відповідного фінансового потенціалу, спрямованого на забезпечення належного функціонування та розвитку житлової інфраструктури країни, протидії можливим ризикам та загрозам, задоволення інтересів всіх учасників ринку житла.

Проведені дослідження особливостей управління фінансовими ресурсами в науковій спільноті дозволили здійснити виокремлення значної кількості підходів, серед яких слід виділити декілька ключових: стратегічного управління, управління ризиками, забезпечення надійності, забезпечення ефективності, а також концепція побудована на використанні системного підходу [1; 4; 5; 7; 12].

Звичайно, кожен з запропонованих підходів управління фінансовими ресурсами має свої переваги та дискусійні моменти. Проте, з урахуванням наявних глобальних викликів, які постали перед нашою країною в цілому та сферою житлового будівництва зокрема, схиляємось до думки щодо доцільності застосування в процесі управління фінансовими ресурсами житлового будівництва саме системного підходу з його підсиленням окремими складовими синергетичного підходу. Таке поєднання дозволить отримати можливість забезпечення максимального ефекту розвитку житлового будівництва в довгостроковій перспективі за рахунок поєднання всіх наявних ресурсних складових. Водночас достатність всіх видів ресурсів сприятиме швидкому відновленню житлової інфраструктури з урахуванням новітніх інноваційних підходів до будівництва та енергозбереження.

Вагомою складовою забезпечення ефективності управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання сфери житлового будівництва є розробка та практичне застосування відповідного алгоритму, що, окрім визначеної мети, сприятиме виконанню ключових завдань його стратегічного розвитку (рис. 1).

Беззаперечно, розуміння сутності фінансових ресурсів суб'єктів господарювання житлового будівництва є важливим для формування дієвих механізмів управління такими ресурсами зазначеними економічними суб'єктами. В умовах значного дефіциту грошових коштів, який сьогодні спостерігається в Україні, управління ними є важливою складовою забезпечення розвитку всієї галузі житлового будівництва. Отже, перед економічними суб'єктами сьогодні існують нові виклики в частині адаптації власної ді-

яльності до нових економічних реалій, у яких функціонують суб'єкти господарювання.

Житлове будівництво – це та галузь, яка розвивається на основі взаємодії значної кількості основних економічних суб'єктів, а саме: населення, яке купує житло; суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність у сфері будівництва; органів державної влади та місцевого самоврядування, які беруть активну роль у регулюванні економічної діяльності у даній галузі. Відповідно, погіршення стану функціонування будь-якого з цих суб'єктів негативно впливає на стан житлового будівництва в країні, а отже, розвиток національної економіки.

Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів і зростання якості управління цими суб'єктами підприємницької діяльності у галузі житлового господарства є важливим з позиції формування дієвих механізмів розвитку таких суб'єктів в умовах значного дефіциту коштів на фінансовому ринку країни. Варто пам'ятати, що такі суб'єкти при високому рівні якості корпоративного управління мають здатність адаптуватися до нових реалій, оптимізувати власну бізнес-модель розвитку. При цьому якість управління фінансовими ресурсами в цьому контексті відіграє одну з провідних ролей у забезпечення фінансової стійкості підприємств у галузі житлового будівництва, їх спроможності протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам.

Водночас вважаємо за доцільне запропонувати систему принципів, які будуть покладені в основу управління фінансовими ресурсами суб'єкта житлового будівництва:

- достатності – загальний обсяг наявних фінансових ресурсів у суб'єктів господарювання сфери житлового будівництва повинен бути достатнім для безперервного виконання існуючих завдань оперативного та стратегічного рівня;
- мінімізації вартості – диверсифікація джерел формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання сфери житлового будівництва з метою зменшення загальної вартості позикового капіталу;
- ефективності – забезпечення спільної реалізації інтересів учасників сфери житлового будівництва, здійснення комплексу заходів, спрямованих на нівелювання можливих ризиків розвитку житлового будівництва;
- фінансового моніторингу та реагування – динамічний фінансовий моніторинг тенденцій зовнішнього та внутрішнього середовища з метою виявлення та швидкого реагування на можливі кризові явища та загрози фінансовій рівновазі, розробки системи заходів фінансової терапії та стабілізації;
- варіативності – адаптивність фінансової системи суб'єктів господарювання сфери житлового будівництва до можливих сценаріїв розвитку зовнішнього та внутрішнього середовища.

Висновок. Глобальні виклики, в яких опинилася наша країна, спричинили системні зрушення у процесах функціонування всієї економічної системи, загострили фундаментальні питання збереження суверенітету держави, дотримання прав і свобод кожного громадянина. У цьо-

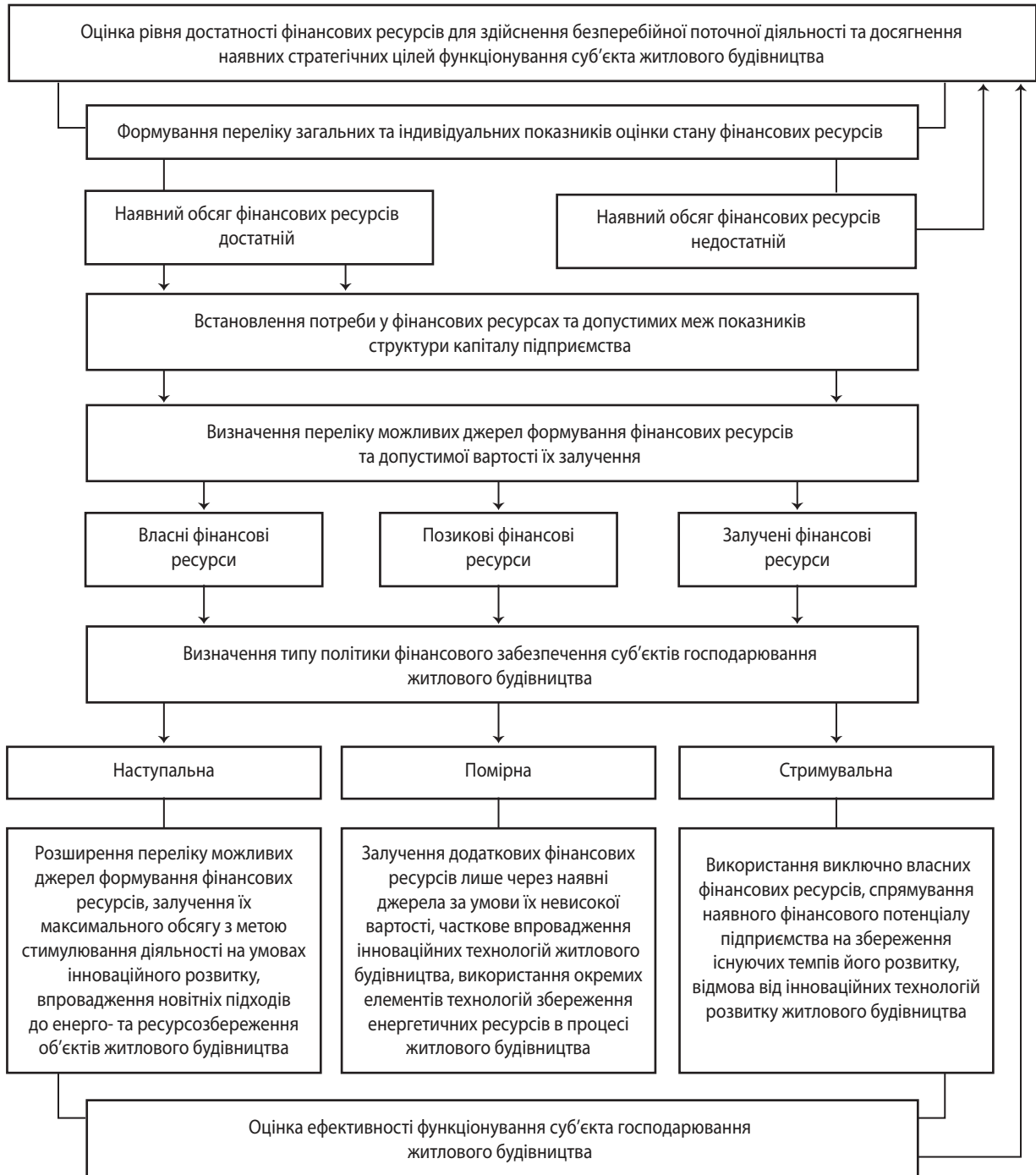

Рис. 1. Алгоритм управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання житлового будівництва

Джерело: розроблено автором

му контексті особливого значення набула спроможність держави поряд із військовою безпекою, забезпечити громадянам отримання доступу до мінімально необхідного обсягу послуг їх життєзабезпечення, що можливо здійснити лише за умови функціонування комплексу житлової та критичної інфраструктури. Водночас значна обмеженість наявних фінансових ресурсів, з однієї сторони, а також значні обсяги інфраструктурних руйнувань по всій території країни, з іншої, вимагають впровадження системного та

синергетичного підходів до управління ними з метою забезпечення максимальної ефективності їх використання. З цих позицій ключового значення набувають питання поєднання фінансових зусиль держави, приватного сектора та міжнародних партнерів, що спрямовані на забезпечення системного відновлення комплексу житлової та критичної інфраструктури.

Водночас з метою забезпечення прозорого використання сформованого обсягу фінансових ресурсів, кон-

тролю безпосередніх процесів будівництва та відновлення вважаємо за необхідне створення спільного координаційного центру на рівні окремого регіону, або територіальної громади. Одним із ключових завдань цього координаційного центру має стати дотримання принципу цільового використання наявних фінансових ресурсів, що дозволить забезпечити оперативне відновлення системних процесів житлового будівництва, сприятиме активізації споріднених галузей економіки, що, своєю чергою, матиме мультиплікативний вплив на відновлення темпів розвитку національної економіки, сприятиме забезпеченню макрофінансової стабільності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник. Київ : НІОС, 2000. 416 с.
2. Голубка Я. В., Нестерова С. В., Михальчинець Г. Т. Особливості фінансового забезпечення національних будівельних компаній. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Економіка*. 2019. № 1 (11). С. 117–123.
3. Ємельянов В. М. Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком України: теорія, методологія, практика : [монографія]. Миколаїв : ПП Ємельянова Т. В., 2012. 420 с.
4. Забаштанський М. М. Концесійні відносини: фінансові детермінанти розвитку в Україні : [монографія]. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 382 с.
5. Забаштанський М. М., Забаштанська Т. В., Роговий А. В. Роль економічної діагностики у забезпеченні ефективності концесійної діяльності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2015. № 3 (3). С. 259–264.
6. Зятковський І. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Либідь, 2002. 365 с.
7. Кропивцова Н. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг*. 2011. Вип. 1. С. 261–268.
8. Лапа А. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія : Економічні науки*. 2013. № 4. С. 289–297.
9. Львовочкін С. В. Фінансовий механізм макроекономічного регулювання. *Фінанси України*. 2000. № 12. С. 25–34.
10. Опарін В. Фінансові ресурси: проблеми визначення та розміщення. *Вісник НБУ*. 2000. № 10. С. 10–11.
11. Родіонова О. М. Основи економіки : підручник. Київ : Зодіак-еко, 1995. 244 с.
12. Сокиринська І. Г. Діагностика фінансового забезпечення діяльності підприємства. *Фінанси України*. 2003. № 1. С. 88–105.
13. Фінанси підприємств : підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. А. М. Поддєрьогін. Київ : КНЕУ, 2002. 571 с.
14. Хрущ Н., Приступа Л. Фінансові ресурси підприємства: дослідження ознак і класифікація. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2005. Т. 3. С. 223–227.
15. Юрій С. І., Федосов В. М., Алексеєнко Л. М. Фінанси. Київ : Знання, 2008. 611 с.

REFERENCES

- Finansy pidpriemstv* [Enterprise Finance]. Kyiv: KNEU, 2002.
- Holubka, Ya. V., Nesterova, S. V., and Mykhalchynets, H. T. "Osoblyvosti finansovoho zabezpechennia natsionalnykh budivelnnykh kompanii" [Peculiarities of Financial Support of National Construction Companies]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu. Serii : Ekonomika*, no. 1(11) (2019): 117-123.
- Khrushch, N., and Prystupa, L. "Finansovi resursy pidpriemstva: doslidzhennia oznak i klasyfikatsiia" [Financial Resources of the Enterprise: Study of Signs and Classification]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 3 (2005): 223-227.
- Kropivtsova, N. "Osoblyvosti formuvannia finansovykh resursiv pidpriemstva" [Features of the Formation of Financial Resources of the Enterprise]. *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli i posluh*, no. 1 (2011): 261-268.
- Lapa, A. "Finansovi resursy pidpriemstva ta yikh optymizatsiia" [Financial Resources of the Enterprise and Their Optimization]. *Molodizhnyi naukovyi visnyk UABS NBU. Serii : Ekonomichni nauky*, no. 4 (2013): 289-297.
- Lovochkin, S. V. "Finansovi mekhanizm makroekonomichnoho rehuliuвання" [Financial Mechanism of Macroeconomic Regulation]. *Finansy Ukrainy*, no. 12 (2000): 25-34.
- Oparin, V. "Finansovi resursy: problemy vyznachennia ta rozmishchennia" [Financial Resources: Problems of Definition and Allocation]. *Visnyk NBU*, no. 10 (2000): 10-11.
- Rodionova, O. M. *Osnovy ekonomiky* [Basics of Economics]. Kyiv: Zodiak-eko, 1995.
- Sokyrynska, I. H. "Diahnostyka finansovoho zabezpechennia diialnosti pidpriemstva" [Diagnostics of the Financial Support of the Enterprise]. *Finansy Ukrainy*, no. 1 (2003): 88-105.
- Vasylyk, O. D. *Teoriia finansiv* [Theory of Finance]. Kyiv: NIOS, 2000.
- Yemelianov, V. M. *Rozvytok partnerskykh vidnosyn biznesu i vlady v systemi derzhavnoho upravlinnia stalym rozvytkom Ukrainy: teoriia, metodolohiia, praktyka* [Development of Partnership Relations between Business and Government in the System of State Management of Sustainable Development of Ukraine: Theory, Methodology, Practice]. Mykolaiv: PP Yemelianova T. V., 2012.
- Yurii, S. I., Fedosov, V. M., and Alekseienco, L. M. *Finansy* [Finances]. Kyiv: Znannia, 2008.
- Zabashantskyi, M. M. *Kontsesiini vidnosyny: finansovi determinanty rozvytku v Ukraini* [Concession Relations: Financial Determinants of Development in Ukraine]. Kyiv: Kondor-Vydavnytstvo, 2016.
- Zabashantskyi, M. M., Zabashantska, T. V., and Rohovyi, A. V. "Rol ekonomichnoi diahnostyky u zabezpechenni efektyvnosti kontsesiinoi diialnosti" [The Role of Economic Diagnostics in Ensuring the Efficiency of Concession Activities]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, no. 3(3) (2015): 259-264.
- Ziatkovskyi, I. V. *Finansy pidpriemstv* [Enterprise Finance]. Kyiv: Lybid, 2002.

Стаття надійшла до редакції . .2023 р.